

Institutt for psykologi

Eksamensoppgave i PSY1015/PSYPRO4115 – utviklingspsykologi I

Faglig kontakt under eksamen: Berit Johannessen

Tlf.: 73 59 19 60

Eksamensdato: 22. mai 2017

Eksamenstid: 09:00-13:00

Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler: Ingen

Målform/språk: bokmål

Antall sider (uten forside): 1

Antall sider vedlegg: 0

Informasjon om trykking av eksamensoppgave

Originalen er:

1-sidig **2-sidig**

sort/hvit **farger**

skal ha flervalgskjema

Kontrollert av:

Dato

Sign

Tre og bare tre av de fire følgende oppgavene skal besvares:

1. Scaffolding (stillasbygging) er et begrep som brukes for å beskrive hvordan voksne støtter opp om barns utvikling. Gjør rede for begrepet i lys av Vygotskij sin teori om kognitiv utvikling.
2. Ifølge Keenan, Evans & Crowley (2016) har Uri Bronfenbrenner gitt en kritisk beskrivelse av utviklingspsykologi som «the study of the strange behavior of children in strange situations for the briefest possible period of time». Drøft hva som kan ligge bak en slik beskrivelse og gjør rede for Bronfenbrenner sitt alternativ.
3. Du har fått i oppgave å legge til rette to lekerom i en barnehage; ett rom for ett til to-åringer og ett rom for fem til seks-åringer. Drøft hvordan du vil utstyre rommene og gjør rede for hvilke aspekter ved barns utvikling du har valgt å ta i betraktning.
4. Jean Piaget har etablert en tradisjon med å gi barn ulike oppgaver for å kunne utforske deres kognitive utvikling. Trefjell-oppgaven er en del av dette. Forklar hva denne oppgaven går ut på og plasser den i forhold til Piaget sin teori om kognitiv utvikling.

Sensorveiledning PSY1015/ PSYPRO4115 Vår-2017

Kandidaten skal svare på tre og bare tre av fire mulige oppgaver. Alle tre oppgavene må være bestått med karakter E eller bedre. Oppgavene er formulert med tanke på å gi kandidatene mulighet til å bruke kunnskapen som er formidlet i pensum på en selvstendig måte. I alle oppgavene bør kandidatene derfor innrømmes frihet til å tolke og avgrense på ulike måter og krediteres for god argumentasjon. Kandidatene har fått beskjed om at det er greit å inkludere illustrasjoner i besvarelsen og å beskrive/henvisе til forskning og forskningsresultater uten full referanse. De har også fått klarsignal til å henvisе til sine egne oppgaver i samme eksamen der det er relevant, og til å nevne egne erfaringer der det er relevant for å belyse faglige poenger. Noen av teoretikerne/forskerne som nevnes i pensum har navn som staves ulikt på ulike språk (eks Vygotskij/Vygotsky). Kandidatene står fritt i valg av stavemåte.

1. Begrepet scaffolding (stillasbygging) forbindes gjerne med Jerome Bruner. Det beskriver hvordan interaksjonen mellom barn og mer erfarne medlemmer av kulturen bidrar til barns utvikling ved at de mer erfarne danner midlertidige støttestrukturer som gir barn anledning til å praktisere stadig nye ferdigheter. I pensum knyttes det til Vygotskij sitt begrep om den nære utviklingssonen (ZPD) og beskrives som en videreutvikling av ZPD. Vygotskij så på kognitiv utvikling som en grunnleggende sosial prosess.

2. Bronfenbrenner var kritisk til måten mye utviklingspsykologi ble praktisert på. Sitatet kan tolkes for eksempel som en kritikk av laboratorieforskning og mangel på økologisk validitet, og det kan se ut til å inneholde en referanse til Ainsworths fremmedsituasjon. Bronfenbrenners alternativ var at barn og unge bør studeres i sin naturlige kontekst og på måter som ikke overforenkler forholdet mellom individet og individets omgivelser. For å oppnå dette utviklet han sin bioøkologiske modell.

3. Denne oppgaven er svært åpen. Pensum diskuterer ikke hvordan utviklingspsykologisk kunnskap kan anvendes i forhold til liv og lek i barnehagen og oppgaven stiller dermed store krav til kandidatens selvstendige utvelgelse og bruk av både empiri om barns utvikling og teoretiske perspektiver. Oppgaveteksten fokuserer på rommene i barnehagen og hvordan de er utstyrt. Oppgaven kan løses ved bare å fokusere på det rent materielle (objekter, arkitektur), eller ved å ta barngruppen og/eller de ansatte med i betraktning. Løsningen i så måte må sees i sammenheng med hvilke aspekter ved barns utvikling kandidaten fokuserer på.

4. Trefjell-oppgaven er rettet mot å utforske barns evne til å ta andres visuelle perspektiv. Måten barna forholder seg til oppgaven på indikerer om de er begrenset av egosentrisme eller ikke. Det kan være ulike måter å tematisere trefjell-oppgaven på i forhold til Piaget sin teori om kognitiv utvikling, for eksempel; ved å knytte trefjell-oppgaven til stadiene og særlig til overgangen mellom det preoperasjonelle og konkret operasjonelle stadiet; ved å relatere trefjell-oppgaven til Piaget sin metodiske innfallsvinkel og til andre oppgaver for barn som han står bak; og/eller ved å sammenligne trefjell-oppgaven og tilhørende teoretiske antakelser hos Piaget med andre teorier og tilnærminger.